

Kulturförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2022-03-30

Diarienummer:
KTN-2021-00194

Handläggare:
Gunilla Stillström

Gestaltningssupdrag för Bälinge skola utomhusmiljö

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** godkänna förslag för konstnärlig gestaltning till Bälinge skola, utomhusmiljö.

Ärendet

Bälinge och Lövstalöt byggs ut och invånarantalet kommer att öka. Den nuvarande skolan och idrottshallen kommer att rivas och ersättas med en nybyggd skola och ny idrottshall. På skolgården kommer en konstnärlig gestaltning att uppföras. Den offentliga konsten är en del i satsningen på konst till landsbygderna, med utgångspunkt i Landsbygdsprogrammet. Under arbetet har dialog förts med personal och elever på Bälinge skola.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten Offentlig konst på kulturförvaltningens avdelningen Uppsala konst och kulturarv i dialog med stadsbyggnadsförvaltningen.

Medborgardialog har förts med personal och elever på Bälinge skola, landskapsarkitekter, samt boende i Bälinge och Lövstalöt genom Hembygdsföreningen, Bygdegården, PRO och övrigt lokalt föreningsliv.

Föredragning

Bakgrund

Kulturnämnden satsar på offentlig konst till den nya skolan och idrottshallen i Bälinge. I projektet ingår ett inomhus- och ett utomhusuppdrag. Uppdragen ingår i det övergripande konstprogrammet för Bälinge och Lövestalöt. Det här ärendet gäller det konstnärliga gestaltungsuppdraget till skolans utomhusmiljö.

Tätorterna Bälinge och Lövestalöt kommer att utvecklas och invånarantalet beräknas öka från nuvarande omkring 3000 invånare till 4000 år 2030. I samband med detta kommer service och infrastruktur att byggas ut. Den nuvarande skolan och idrottshallen kommer att rivas och ersättas med en nybyggd skola och ny idrottshall. Även utemiljöerna kommer att rustas.

Den nya skolan i två våningar kommer att ge plats för 630 elever i årskurserna från förskoleklass till årskurs 6. De yngsta barnen kommer att ha sin hemvist i skolans bottenvåning. I markplan finns även gemensamma funktioner som: kök, matsal, skoladministration och utrymmen för estetiska ämnen. De äldre elevernas hemvist finns på övre plan tillsammans med skolbibliotek och lokaler för elevhälsa. Skolbyggnadens teknikutrymmen är placerade i källarvåningen.

Skolan byggs i en modern stil men äldre byggnader och delar av skolmiljön bevaras. Materialvalen i exteriören knyter an till de äldre byggnaderna i närheten. Skolans sadeltak och murade väggar i rödgult tegel kommer att knyta an till områdets traditionella jordbruksbyggnader. Entrén till skolan och idrottshallen muras med gult glaserat tegel och flera av detaljerna i utförs i trä.

Förslaget

Skissen till det konstnärliga gestaltungsuppdraget består av två patinerade bronsskulpturer. Skulpturerna kommer att placeras centralt på skolgården vid entrén och i anslutning till mittorget.

Skulpturerna Efter regent I och Efter regnet II är inspirerade av skolans utomhusmiljö. De gestaltar ett barr och ett löv som på olika sätt lyfts upp och tagits omhand. Omsorgen om naturen, om det lilla och det stora, får även symbolisera omsorgen om varandra.

Dialog

Under arbetet har dialog förts med personal och elever på Bälinge skola. Uppdraget ska utgå från skolans värdegrund (allas lika värde och att alla ska få möjlighet att arbeta efter sin egen förmåga) och från det som kännetecknar verksamheten, platsen och Bälinge.

I samband med det övergripande konstprogrammet för Bälinge och Lövestalöt har dialoger genomförts med landskapsarkitekter, ansvariga på stadsbyggnadskontoret samt boende i Bälinge och Lövestalöt genom Hembygdsföreningen, Bygdegården, PRO och övrigt lokalt föreningsliv. Inom projektet Bälinge skola och idrottshall genomförs dialoger löpande med arkitekter, landskapsarkitekter, fastighetsägare och förvaltare samt med rektor, biträdande rektor och elever som kommer att gå på den nya skolan.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagen fördelning av investeringsbudget för offentlig konst för Bälinge skola utomhus ryms inom kulturnämndens budgetram enligt Mål och budget 2022–2024.

Driftskostnader

Driftskostnad för konstverket beräknas bli 10 tkr årligen utifrån nuvarande ramavtal för konservator vilket kan ses som en skälig kostnad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-03-30

Bilaga 1 Skissförslag till konstnärlig gestaltning, Bälinge skola utomhusmiljö

Bilaga 2 Budgetkalkyl för uppdraget

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kulturförvaltningen

Bilaga 1. Skissförslag

Handläggare:
Gunilla Stillström

Bilaga 1. Skissförslag konstnärlig gestaltning för Bälinge skola utomhusmiljö

Foto: Skiss till Efter regnet II, [REDACTED]

Presentation av konstnären

Konstnären [REDACTED] intresserar sig för platserns olika grad av offentlighet. Genom skulpturala former gör hon ingrepp i naturen och utmanar gränsen mellan industri och landskap. [REDACTED] startade [REDACTED] som hon driver och hon har medverkat i flera utställningar i Sverige och internationellt. Hon är född [REDACTED] och bor i Luleå.

Skissförslag

Gestaltningen till Bälunge skolas utomhusmiljö består av två skulpturer, Efter regnet I och Efter regnet II. Skulpturerna utförs i patinerad brons och är inspirerade av skolans utomhusmiljö. De avbildar ett barr och ett löv som på olika sätt lyfts upp, hängts på tork och tagits omhand.

Skulpturen Efter regnet I står och vilar mot väggen utanför idrottshallens entré. De små delvis nedsänkta "fundamenten" signalerar ett tillägg, på samma sätt som torkställningen till Efter regnet II är ett synligt tillägg till lövet.

Efter regnet II, med lönnlövet upphängt på tork, visar omsorgen om naturen och symboliserar på så vis även omsorgen om varandra. Skolan blir en plats där den som ramlar lyfts upp och tas omhand.

Skolgårdens miljö är varsamt hanterad med gamla träd som rotat sig här för länge sedan. Huskropparna är försiktigt placerade bredvid varandra. Skulpturerna har fått centrala placeringar utanför idrottshallens entré och mellan huskropparna.

Konstnären skulpterar både ställning och löv i lera och tar sedan en gjutform som korresponderar med vald gjutteknik (sandform eller förlorad form). Skulpturen får ett fundament under mark. Bronsen gjuts av H. Bergmans konstgjuteri i Enskede i Stockholm. Patinering tas fram på gjuteriet i samråd med konstnären. Ställningen förstärks med syrafritt stål. Barret gjuts utan egen armering och får ett friare uttryck. Barret har tre fästpunkter mot huset och toppen fästs i väggen i byggnadens fasad.

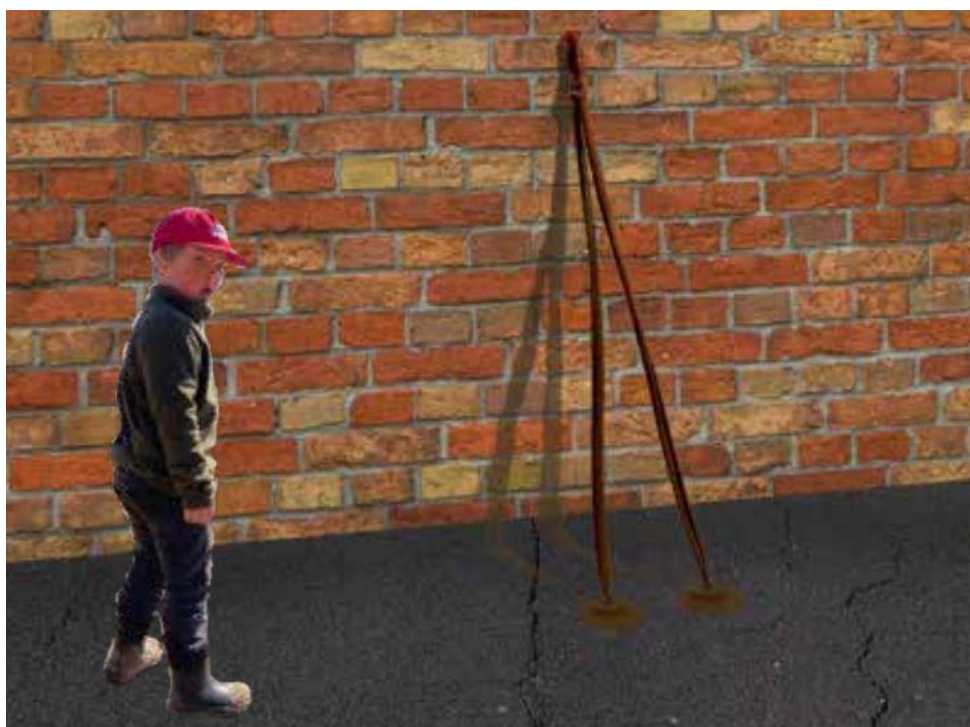

Foto: Skiss till Efter regnet I, [REDACTED].

Anknytning till konstprogram

I konstprogrammet lyfts det lokala engagemangets betydelse fram för utvecklingen av landsbygden. I arbetet med skissuppdraget har dialogen med innevånare varit central och säkerställt genom nätverkande och återkommande dialog med skolans elever och personal.

Bälinges historia lyfts tydligt fram i konstprogrammet. I uppdraget har det därför varit viktigt att utgå från det som kännetecknar verksamheten och platsen. Skolans placering nära naturen och omsorgen om varandra avspeglas i skulpturernas motiv och form. Konstverken knyter an till platsen och dess människor genom att utgå från skolans värdegrund där allas lika värde och omsorgen om varandra är viktig (allas lika värde och att alla ska få möjlighet att arbeta efter sin egen förmåga).

Förutsättningar för konsten

Den offentliga konsten ska bidra till att skapa en stimulerande och trygg miljö. Konsten ska också vara tillgänglig och angelägen, samt bidra till att utmana invanda föreställningar och väcka frågeställningar om vad konst kan vara.

Den nya skolan och idrottshallen byggs vid Allmänningevägen. Mellan vägen och byggnaderna planeras en busshållplats och avlämningsyta. Mellan skolan i öster och idrottshallen i väster bildas ett torg mellan de två byggnadernas entréer. Söderöver fortsätter skolgården i ett stråk med park och hagmark med olika lekfunktioner i söder. Stråket bildar en axel som håller ihop områdets olika delar vilket ska förstärkas med utemöbler och trädplanteringar.

Skolan byggs i två våningar med kapacitet för att ta emot 630 elever från förskoleklass till årskurs 6. Med sitt sadeltak och murade väggar i rödgult tegel kommer skolan även knyta an till områdets traditionella jordbruksbyggnader. En förskjutning i byggnadens långsida markerar entrén från torget mellan skolan och idrottshallen. Entréerna muras med glaserat tegel i en varm gul nyans. Flera detaljer i exteriören är av trä och även det knyter an till de äldre byggnaderna i närheten.

I markplan finns det utrymmen för de yngre eleverna och även lokaler för estetiska ämnen, skoladministration, kök och matsal. På övre plan finns det lokaler för de äldre eleverna, elevhälsan och skolbiblioteket. Skolbyggnadens teknikutrymmen är placerade i källarvåningen.

Visionsbild över skolgården, Bälings skola.

Dialog med invånare

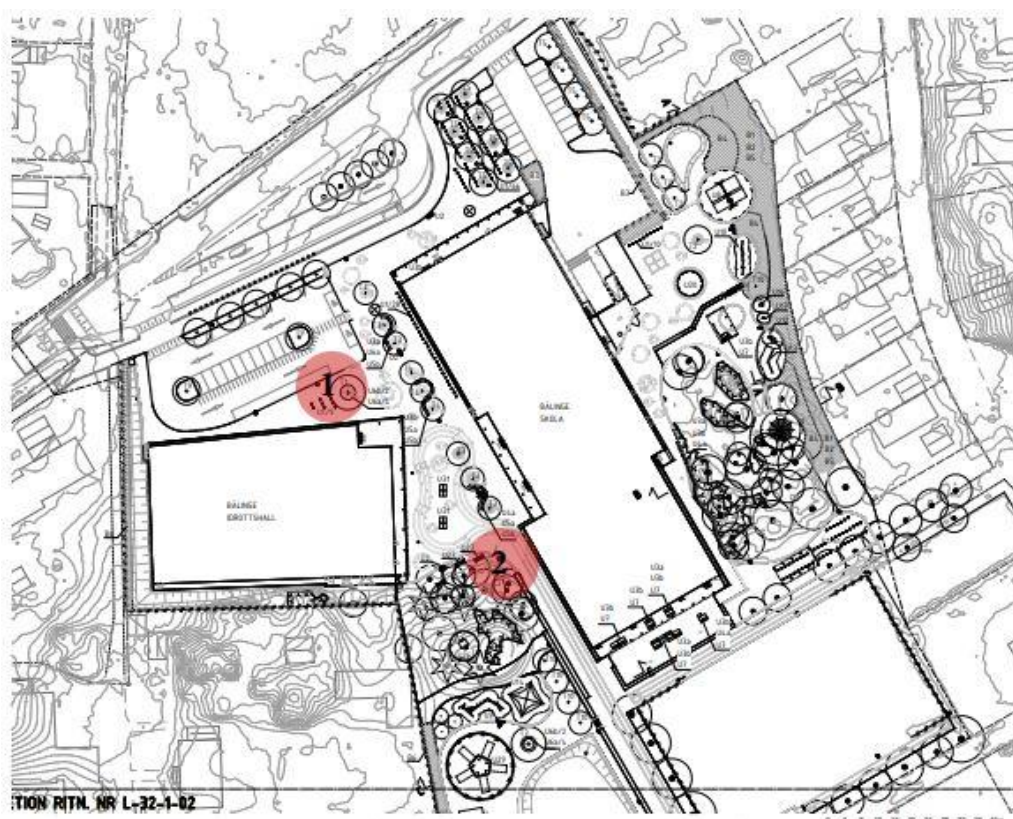
I samband med det övergripande konstprogrammet för Bälings och Lövstalöt har dialoger genomförts med landskapsarkitekter, ansvariga på stadsbyggnadskontoret samt boende i Bälings och Lövstalöt genom Hembygdsföreningen, Bygdegården, PRO och övrigt lokalt föreningsliv. Inom projektet Bälings skola och idrottshall har dialoger genomförts löpande med arkitekter, landskapsarkitekter, fastighetsägare och

förvaltare samt med rektor, biträdande rektor och elever som kommer att gå på den nya skolan.

Placering

I uppdraget ingår att identifiera minst två platser för konstnärliga gestaltningar. Gestaltningarna ska stödja landskapsarkitekturen och förstärka skolans identitet. Konstverken placeras i passagen mellan skolbyggnaden och naturen och vid entrén till skolan och idrottshallen. Slutgiltig placering bestäms i samråd med arkitekter, beställare, landskapsarkitekter och leksäkerhetsexpert.

Bälinge är en speciell plats där människor har levt och verkat i generationer. Här växer träden och barnen upp i landskapet tillsammans. När barnen kommer till skolan möts de av ett barr och under dagen stöter de kanske ihop med ett hängande löv på en ställning.

Ritning med förslag på skulpturernas placering på skolgården (1. barret och 2. lövet).

Budgetkalkyl för uppdraget

Konstnärsbudget	Kostnad	Bilagor offerter
Konstnäreans ersättning idé	120 tkr	
Konstnäreans ersättning Utförande/arbete 800 kr per timme	200 tkr	
Antal arbetstimmar är 250 h		
Kostnader förmedarbetare, bronsarbete	345 tkr	
Materialkostnad och framställning (inklusive ev. teknisk utrustning)	53,5 tkr	Offert 1. material
Erforderliga försäkringar fram till godkänd slutbesiktning	12 tkr	Offert 2. försäkring
Kostnad ev. mellanlagring		
Transportkostnader	10 tkr	Offert 3.transport
Resor och boende (Kostnader för kost utgår ej)	19,5 tkr	Offert 4. resor
Eventuell kostnad dialog med invånare		
Oförutsedda kostnader specificeras om 5 %	40 tkr	
Total kostnad konstnärsbudget	800 tkr	
Kringkostnader	200 tkr	
Totalkostnad	1000 tkr	